

**UCHWAŁA Nr LXXIII/454/23
RADY GMINY CHELMŹA**

z dnia 31 stycznia 2023 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania
problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2023-2025**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 165), art. 10 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 172), art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2023-2025. Program stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chełmża.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE
do uchwały Nr LXXIII/454/23 Rady Gminy Chelmża
z dnia 31 stycznia 2023 r.

Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Gmina realizuje nałożone na nią zadanie w postaci uchwalonego przez Radę Gminy Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Elementem programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Program stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i uwzględnia cele operacyjne dotyczące określone w Narodowym Programie Zdrowia

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii realizacja zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii jest prowadzona w ramach gminnego programu profilaktyki.

Realizacja zadań wskazanych w Programie finansowana jest ze środków uzyskiwanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, co jest zgodne z zapisami art. 11¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 2 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Pozyskiwane na ten cel mogą też być środki zewnętrzne dla wzbogacenia przedsięwzięć realizowanych w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi.

załącznik
do uchwały Nr LXXIII/454/23
Rady Gminy Chełmża
z dnia 31 stycznia 2023 r.

**Gminny program profilaktyki i rozwiązywania
problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania
narkomanii na lata 2023-2025**

Wprowadzenie

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Alkohol jest legalnym towarem rynkowym i powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne zwłaszcza spożywany w nadmiernych ilościach.

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane ze spożywaniem alkoholu oraz środków odurzających mają szczególne znaczenie. Konsumpcja alkoholu oraz narkomania mają istotny negatywny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Uzależnienia powodują wiele szkód społecznych: zakłóca bezpieczeństwo publiczne, powoduje wzrost przestępczości i wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Zwiększone spożycie alkoholu lub innych używek jest reakcją na utratę dochodu, stratę bliskiej osoby, nudę lub niemożność poradzenia sobie z sytuacją życiową. W obecnym czasie dodatkowe czynniki jak niepewność związana z pandemią oraz agresją Rosji na Ukrainę spowodowały u wśród wielu osób: przedłużający się stres, nasilenie obaw o zdrowie i życie, znaczne ograniczenie kontaktów społecznych (izolacja), w wielu przypadkach przyczyniło się do wzrostu spożycia alkoholu. Konsekwencją stresu będzie również wzrost zachowań związanych z przemocą w stosunku do członków rodziny.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2023-2026 (dalej Program), określa priorytetowe kierunki podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii na terenie Gminy Chełmża (dalej Gmina), wskazuje podmioty odpowiedzialne za realizację, określa źródła finansowania zadań, przedstawia również zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 165) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 172).

1. DIAGNOZA (pod kontem występowania problemów związanych z uzależnieniami)

1.1. Ludność na terenie Gminy Chełmża.

Ludność Gminy Chełmża według danych na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiła 9650 mieszkańców, z tego 4805 mężczyzn oraz 4845 kobiet. Podobnie jak w populacji ogólnopolskiej, można zaobserwować przewagę kobiet nad mężczyznami.

Interesująca z punktu widzenia potencjalnych problemów społecznych, wydaje się być analiza ludności pod kątem struktury wieku.

Tabela 1 – Ludność Gminy Chełmża według wieku i płci - dane na dzień 31 grudnia 2022 r.¹⁾

	Gmina Chełmża ¹⁾				Kraj ²⁾
Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Razem	Udział % (razem)	Udział %
Przedprodukcyjny (0-17)	1015	946	1961	20,32	18,4
Produkcyjny (M 18-65) (K 18-60)	3114	2696	5810	60,20	59,3
Poprodukcyjny (M powyżej 65) (K powyżej 60)	676	1203	1879	19,48	22,3
Razem	4805	4870	9650	100	100

¹⁾ Źródło: Urzędu Gminy Chełmża – ewidencja ludności wg stanu na 31.12.2022r.

²⁾ Źródło: Główny Urząd Statystyczny - <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/rocznik-demograficzny-2022,3,16.html> wg stanu na 31.12.2021 r.

W 2022 r. w Gminie Chełmża zgodnie z danymi przedstawionymi w Tabeli 1 odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym wynosił 19,48% i był niższy niż w populacji ogólnopolskiej (22,3%), natomiast ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 20,32% populacji ogólnej i była wyższa od populacji ogólnopolskiej (18,40%). Największy udział w strukturze ludności miały osoby w wieku produkcyjnym, których odsetek wynosił 60,2% mieszkańców gminy i był nieznacznie wyższy od poziomu ogólnokrajowego (59,30%).

Należy zwrócić uwagę, że w Gminie w porównaniu z danymi dla kraju wstępuje większy (o 1,92%) odsetek mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i odpowiednio mniejszy (o 2,82%) odsetek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Jest to korzystne zjawisko świadczące o mniejszym tempie starzenia się społeczeństwa.

Badania wskazują, że wiek pijących się obniża, a młodzież zaczyna pić alkohol już w szkole podstawowej. Obecnie młodzież traktuje zarówno alkohol i narkotyki jako niegroźne używki, które często stosowane są zamiennie lub łączone razem. Należy więc przy przygotowaniu Programu wziąć pod uwagę ewentualne zagrożenia wynikające z spożywania alkoholu przez mieszkańców oraz zwrócić uwagę na działania profilaktyczne wśród młodzieży szkolnej.

1.2. Dane dotyczące bezrobocia

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Toruńskiego w kwietniu 2022 r. stopa bezrobocia w Polsce wynosiła 5,2%, w województwie kujawsko-pomorskim 7,3%, natomiast w powiecie toruńskim 9,5%. Szczegółowe dane w tym zakresie zawarte są w poniższej tabeli.

Tabela 2 Stopa bezrobocia (dane na wrzesień 2020, 2021 oraz kwiecień 2022 r.)

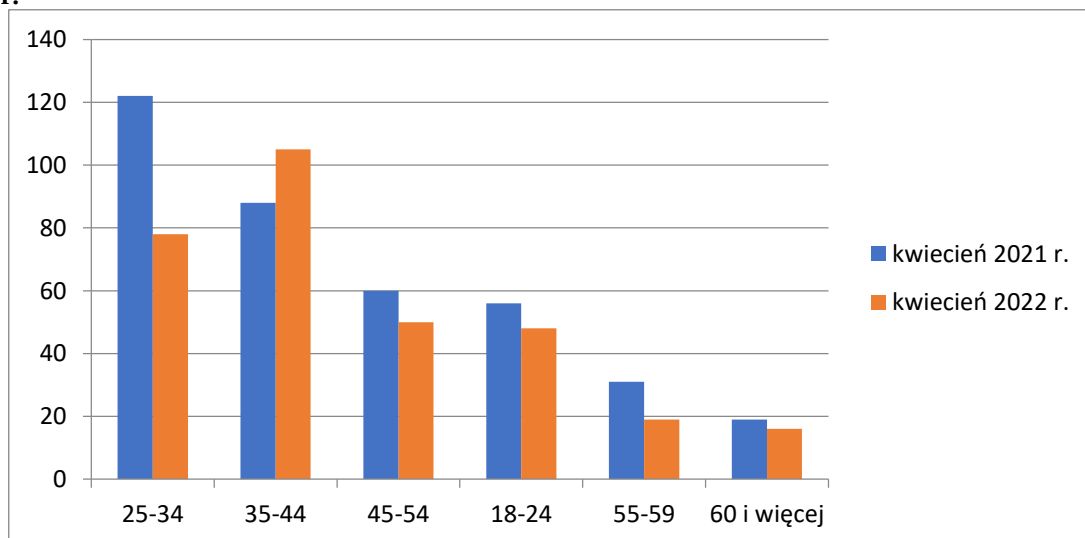
	2020	2021	2022
Polska	6,1%	5,6%	5,1%
Województwo kujawsko-pomorskie	8,7 %	7,9%	7,1%
Powiat toruński	10,6 %	10%	9,4%

³⁾Źródło: *Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia* dostępny w *Word Wide Web*: <https://torun.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analazy> (dostęp w dniu 25 stycznia 2023 r.)

Należy zaznaczyć, że na wszystkich wymienionych poziomach (państwowym, wojewódzkim, powiatowym) od kilku lat stopa bezrobocia regularnie się zmniejsza. Niekorzystnym zjawiskiem jest jednak utrzymywanie się wysokiego poziomu bezrobocia w Powiecie toruńskim w porównaniu z danymi dla województwa i kraju, z uwagi na fakt, że problem bezrobocia jest ściśle powiązany z problemem uzależnień w szczególności jeśli chodzi o spożywanie alkoholu.

Gmina Chełmża znajduje się na 4 miejscu pod względem ilości osób bezrobotnych spośród 9 Gmin Powiatu toruńskiego (dane na wrzesień 2022 r.³⁾). Liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Chełmża wynosi 316 osób (dane na 30.04.2022 r.³⁾). Gmina nie należy "statystycznie" do gmin o najwyższym bezrobociu w województwie. Należy jednak pamiętać, że wskaźnik ten nie uwzględnia ukrytego bezrobocia – typowego dla gmin wiejskich.

Rys. 1. Osoby bezrobotne z Gminy Chełmża wg wieku w okresach kwiecień 2021 r.- kwiecień 2022 r.

Niepokojącym zjawiskiem jest ilość gospodarstw domowych utrzymujących się z emerytur i rent oraz liczba osób pozostających na utrzymaniu emerytów lub rencistów. Bezrobocie w sposób istotny wpływa na występowanie alkoholizmu i często związanej z tym przemocy wobec najbliższych członków rodziny. Problem nadużywania alkoholu dotyka coraz częściej kobiety, młodzież i osoby starsze, co przekłada się na funkcjonowanie rodziny. Stąd wiele problemów natury psychologicznej, zdrowotnej i finansowej.

1.3. Niebieskie Karty

Na terenie Gminy działa Zespół Interdyscyplinarny (dalej ZI) do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Na posiedzeniach ZI dokonywane są analizy problemu przemocy i powoływane grupy robocze. Skalę problemu przemocy w rodzinach na terenie Gminy dobrze obrazują statystyki, opracowane na podstawie danych ZI zebrane w ramach procedury Niebieskiej Karty.

Tabela 3 Liczba Niebieskich Kart sporządzonych przez instytucje

Instytucja zakładająca NK	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego					
	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Pomoc społeczna	0	1	0	5	0	1
Policja	5	24	9	14	8	12
GKRPA	0	0	0	0	0	0
Oświata	0	0	0	0	0	0
Razem	5	25	9	19	8	13

Źródło: Materiał źródłowy - Sprawozdanie z działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Chełmża za 2021 rok oraz informacje z Gminnego Ośrodka pomocy Społecznej

Z danych zawartych w tabeli 3 wynika, że liczba zakładanych Niebieskich Kart w poszczególnych latach charakteryzuje się dużą zmiennością, dlatego nie można prognozować, co do nasilenia lub spadku nasilenia problemu przemocy. Należy pamiętać, że dane te nie przedstawiają pełnego obrazu przemocy w rodzinach, gdyż zjawisko występuje w szerszym zakresie, ale nie zawsze jest ujawniane, co utrudnia rozpoznanie i przeciwdziałanie przemocy.

Prowadzone działania lokalne jak i ogólnopolskie powodują zmiany świadomości społecznej i zwiększają gotowość domniemyanych ofiar do ujawniania przemocy. Procedurę Niebieskiej Karty w Gminie wszczyna Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej Komisja) oraz placówki oświatowe. Zarówno w pracach ZI jak i pracach grup roboczych zespołu uczestniczą przedstawiciele Komisji. Sprawcy przemocy w tym mający problem alkoholowy, jak i pozostali członkowie rodzin, kierowani są do Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego.

1.4. Działalność Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego

W Gminie działa Punkt Informacyjno – Konsultacyjny (dalej PIK) dla osób z problemem alkoholowym, innymi uzależnieniami oraz doświadczających przemocy i ich rodzin. W związku z sytuacją epidemiczną w kraju porady udzielane są stacjonarnie oraz telefonicznie. PIK obsługuje wykwalifikowany terapeuta uzależnień.

Terapeuta w wykonywaniu zadań współpracuje z pracownikami socjalnymi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomani (dalej GKPiRPA).

Punkt działał w formie osobistych spotkań oraz porad telefonicznych. Dla wsparcia działalności PIK, we współdziałaniu z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, wprowadzono również telefoniczne porady psychologa.

Tabela 4 Porady udzielone w PIK w 2022 r.

	2022
Porady bezpośrednie	282
Porady telefoniczne	49
Ogółem	331

Z tabeli wynika, że porady bezpośrednie cieszą się znacznie większym zainteresowaniem niż porady telefoniczne. Potrzeba bezpośredniego kontaktu z terapeutą może być wynikiem zakończenia większości obostrzeń spowodowanych sytuacją epidemiologiczną w kraju. W 2022 r. odbyło się 49 dyżurów terapeuty od uzależnień co średnio przekłada się na przeprowadzenie ok. 7 porad podczas jednego dyżuru. Zauważony jest znaczny wzrost porad w stosunku do ubiegłych lat co wnioskując, że problem osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz dotkniętych uzależnieniami behawioralnymi i osób zagrożonych uzależnieniami wzrasta.

1.5. Dostępność alkoholu

Rada Gminy Chełmża w 2018 r. podjęła uchwałę w sprawie ustalenia w Gminie Chełmża maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (Dz.Urz. Woj. Kuj. – Pom. z 2018 r. poz. 5216) oraz uchwałę w sprawie wprowadzenia odstępstw od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie Gminy Chełmża (Dz.Urz. Woj. Kuj. – Pom. z 2018 r. poz. 5217).

Na dzień 31 grudnia 2022 r. na terenie Gminy Chełmża funkcjonowało 20 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) oraz 5 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokalne gastronomiczne).

Tabela 5 Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych

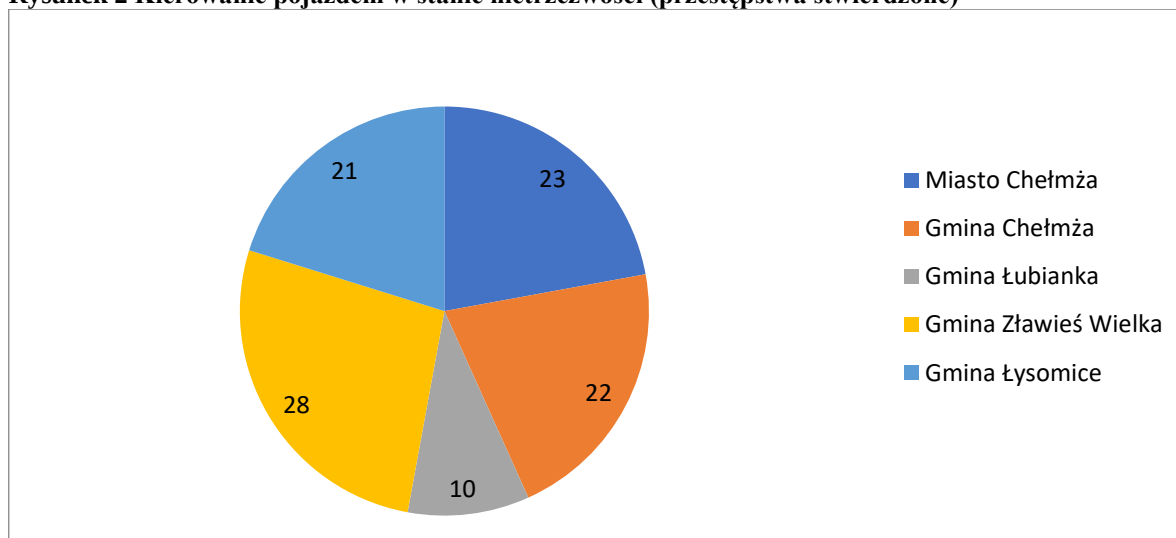
Punkty sprzedaży	2020	2021	2022
Spożycie poza miejscem sprzedaży	17	20	20

Spożycie w miejscu sprzedaży	6	6	5
Ogółem	23	26	25

1.6. Przestępczość

Wg. danych zawartych w Sprawozdaniu z działalności Komisariatu Policji w Chełmży za 2021 r. wśród przestępstw popełnionych na terenie Gminy Chełmża należy zwrócić uwagę na przestępstwa związane z nadużywaniem alkoholu tj. kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości, co obrazuje poniższy wykres.

Rysunek 2 Kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości (przestępstwa stwierdzone)

W 2021 r. na terenie Gminy Chełmża stwierdzono 22 przypadki kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości. Liczba stwierdzonych przestępstw w Gminie Chełmża w porównaniu z innymi gminami w Powiecie toruńskim jest niepokojąca. Szczególnie kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości stwarza zagrożenie dla mieszkańców Gminy oraz obrazuje problem nadużywania alkoholu.

W 2021 r. odnotowano również przestępstwa w zakresie łamania ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Na terenie Gminy stwierdzono 7 takich przypadków. Po 5 przypadków stwierdzono w Gminie Łubianka i Łysomice, 20 przypadków w Mieście Chełmża.

Powyższa analiza jednoznacznie wskazuje, że na terenie Gminy Chełmża problem uzależnienia od alkoholu i innych substancji jest realnym zagrożeniem powodującym znaczne szkody dla samych uzależnionych, ale również dla osób w ich otoczeniu.

2. CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających ze spożywania alkoholu, narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych.

Cele szczegółowe:

- 1) udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie;
- 2) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień w szczególności wśród dzieci i młodzieży;
- 3) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz członków rodzin z problemami wynikającymi z używania alkoholu, innych substancji psychoaktywnych i podejmujących zachowania ryzykowne oraz dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 4) pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym, integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego;
- 5) nadzór nad placówkami handlującymi napojami alkoholowymi w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

3. ZADANIA PROGRAMU

Zadanie 1 - Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz dotkniętych uzależnieniami behawioralnymi oraz osób zagrożonych uzależnieniami.

Zadanie realizowane będzie poprzez:

- 1) prowadzenie i finansowanie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób z uzależnieniami i ich rodzin;
- 2) pokrycie kosztów badań przez biegłych orzekających w przedmiocie uzależnień;
- 3) kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe;
- 4) dofinansowanie kursów i szkoleń specjalistycznych (członkowie Komisji, nauczyciele, wychowawcy, rodzice, liderzy wiejscy i inni).

Zadanie 2 - Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii lub uzależnienia behawioralne pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadanie realizowane będzie poprzez:

- 1) zwiększenie skuteczności interwencji prawno – administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny powodowanych piciem alkoholu;
- 2) zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej dla rodzin;
- 3) finansowanie zakupu materiałów informacyjnych, poradników prawno-socjalnych dla osób poszkodowanych dostępnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, Policji, szkołach, Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym, Samodzielnym Publicznym Ośrodku Zdrowia w Zelgnie.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Zadanie realizowane będzie poprzez:

- 1) dofinansowanie realizacji szkolnych programów profilaktyczno-wychowawczych;
- 2) wspieranie programów profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez pedagogów, połączonych z organizowaniem czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych, kołach zainteresowań itp.;
- 3) dofinansowanie tworzenia bazy niezbędnej do realizacji alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież;
- 4) dofinansowanie uczestnictwa dzieci z rodzin zagrożonych uzależnieniami, w obozach, koloniach i innych formach wypoczynku realizujących programy profilaktyczno-wychowawcze;
- 5) realizację pozalekcyjnych zajęć sportowych i imprez o charakterze rekreacyjno-sportowym;
- 6) finansowanie tworzenia bazy i działalności wiejskich centrów sportu i rekreacji dla promocji zdrowego trybu życia i trzeźwych obyczajów, jako elementu profilaktyki zapobiegania uzależnieniom.
- 7) dofinansowanie udziału w spektaklach i innych wydarzeniach z elementami profilaktyki uzależnień adresowanych dla dzieci i młodzieży;
- 8) rozpowszechnianie wydawnictw o problemach alkoholowych oraz innych uzależnieniach (w tym behawioralnych – hazard, sieciologizm, fonologizm, pracologizm, zakupologizm, jedzenie kompulsywne itp.);
- 9) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.
- 10) rozwijanie edukacji publicznej – aktywizacja środowisk lokalnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i innych uzależnień;
- 11) sporządzanie lokalnych diagnoz pozwalających ocenić zjawisko problemów alkoholowych, narkomanii i innych uzależnień, zasobów, a także efektów prowadzonych działań – konsultacje z Policją, poradnią odwykową, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, szkołami;
- 12) monitorowanie skali problemów alkoholowych i innych uzależnień w środowisku lokalnym;
- 13) inicjowanie i wspieranie lokalnych koalicji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 14) dofinansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

Zadanie realizowane będzie poprzez współpracę ze stowarzyszeniami oraz osobami fizycznymi i innymi organizacjami pozarządowymi realizującymi programy o charakterze profesjonalnym w zakresie:

- 1) współpracy i wspierania ruchów samopomocowych szczególnie AA, AI, Anon;
- 2) wspierania działalności zakładów opieki zdrowotnej, w szczególności zakładów leczenia odwykowego oraz Samodzielnego Publicznego Ośrodka Zdrowia w Zelgnie w zakresie działań służących rozwiązywaniu problemów uzależnień;
- 3) wspierania organizowania konferencji i seminariów dot. rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień (w tym konferencje na temat uzależnień behawioralnych);
- 4) promocji imprez bezalkoholowych i zdrowego trybu życia (poprzez wsparcie realizacji programów: Akademia Zdrowia, Zachowaj Trzeźwy Umysł, Godne i bezpieczne życie seniora 60 plus i innych).

Wspomaganie działalności służb i instytucji nie jest tożsame z udzieleniem wsparcia finansowego i może oznaczać nawiązanie współpracy służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień bez przekazywania środków finansowych.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadanie realizowane będzie poprzez:

- 1) prowadzenie kontroli placówek handlowych i gastronomicznych na terenie Gminy prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych;
- 2) prowadzenie szkoleń dla właścicieli i sprzedawców punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Zadanie 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej

Zadanie realizowane będzie poprzez podjęcie działań zmierzających do utworzenia klubu integracji społecznej.

Zadanie 7

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zadanie realizowane będzie poprzez ścisłą współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Zadanie 8

Szczególne zadania związane z wprowadzeniem stanu epidemii oraz udzieleniem pomocy uchodźcom.

- 1) dofinansowanie dostosowania miejsc pomocy dla osób uzależnionych do pracy zdalnej;
- 2) zakup środków ochrony osobistej dla osób, które wykonują pracę w ramach Programu;
- 3) dofinansowanie działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem pandemii COVID-19¹;
- 4) objęcie pomocą obywateli z Ukrainy przebywających na terenie Gminy.

Dla osiągnięcia celów poprzez realizację zadań 1-8 określa się następujące wskaźniki:

- 1) liczba pacjentów uzależnionych i współuzależnionych korzystających z programów terapeutycznych;
- 2) liczba osób uczestniczących w programie pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie związanej z występowaniem uzależnień;
- 3) liczba porad i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie związanej z występowaniem uzależnień;
- 4) liczba osób zgłaszających się do Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego;
- 5) liczba dzieci, młodzieży, rodziców i kadry pedagogicznej uczestniczących w szkolnych programach profilaktycznych;
- 6) liczba osób (w tym osób starszych) uczestniczących w programach profilaktycznych;
- 7) ilość interwencji Policji wobec naruszenia warunków sprzedaży alkoholu;
- 8) liczba wszczętych postępowań wyjaśniających oraz prowadzonych postępowań związanych z naruszeniem zasad sprzedaży alkoholu;
- 9) ilość osób skierowanych do biegłego w przedmiocie uzależnienia;
- 10) ilość osób, które podjęły leczenie dobrowolnie;
- 11) ilość wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do leczenia w zakresie leczenia odwykowego.

4. ADRESACI PROGRAMU

Problemy związane z nadużywaniem alkoholu, stosowaniem środków odurzających, a także związane z zachowaniami ryzykownymi dotyczą znacznej części społeczeństwa, dlatego Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Chełmża, którzy borykają się z tymi problemami oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą tematyką, w szczególności do:

- 1) dzieci i młodzieży,
- 2) osób dorosłych (w tym starszych) pijących szkodliwie i ryzykownie,
- 3) osób uzależnionych od alkoholu i/lub środków odurzających,
- 4) osób współuzależnionych od alkoholu /lub środków odurzających,

¹ W przypadku przedłużenia zapisów art. 15qb Ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych ((Dz.U. z 2020 r. poz. 374 z późn.zm.)

- 5) osób podejmujących zachowania ryzykowne (uzależnienia behawioralne),
- 6) ofiar przemocy w rodzinie,
- 7) sprawców przemocy w rodzinie,
- 8) uchodźców dotkniętych problemami uzależnień przebywających na terenie Gminy Chełmża.

5. REALIZATORZY PROGRAMU ORAZ PARTNERZY

Realizatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży.
Program realizowany będzie we współdziałaniu z:

- 1) Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Samodzielnym Publicznym Ośrodkiem Zdrowia w Żelnie,
- 3) szkołami podstawowymi,
- 4) Zespołem Interdyscyplinarnym,
- 5) Policją,
- 6) Sołtysami i liderami wiejskimi,
- 7) Centrum Inicjatyw Kulturalnych Gminy Chełmża,
- 8) bibliotekami,
- 9) organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy Chełmża,
- 10) osobami fizycznymi działającymi w obszarze uzależnień.

6. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KOMISJI

1. Członkom Komisji przysługuje miesięczne wynagrodzenie określone przez Wójta Gminy Chełmża, którego wysokość nie może być wyższa niż 25% minimalnego wynagrodzenia za pracę w roku poprzedzającym, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów.
2. Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów przejazdu poza teren Gminy. Rodzaj środka transportu określa Przewodniczący Komisji. Jeżeli wyjazd następuje przy użyciu samochodu stanowiącego własność delegowanego zwrot kosztów przejazdu następuje według stawek za 1 km przebiegu, określonych w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalenia oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy (Dz.U. Nr 27 poz. 271 z późn.zm.). Przejechane kilometry liczy się od Urzędu Gminy do miejsca delegowania i z powrotem.
3. Za wykonywanie obowiązków członka Komisji na terenie Gminy Chełmża zwrot kosztów przejazdu nie przysługuje, jeżeli członek Komisji otrzymuje wynagrodzenie określone w ust. 1.
4. Członkowie Komisji będący pracownikami Urzędu Gminy Chełmża lub gminnych jednostek organizacyjnych za wykonywanie obowiązków w godzinach pracy zachowują prawo do wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia bez prawa do otrzymania wynagrodzenia określonego w ust. 1.

7. ZASADY FINANSOWANIA I HARMONOGRAM REALIZACJI

1. Środki na finansowanie Programu w planowanej wysokości pochodzą z wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i ujmowane są w budżecie Gminy Chełmża w dziale 851 "Ochrona Zdrowia".
2. Niewykorzystane środki finansowe zebrane z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w kolejnym roku budżetowym stanowią zwiększenie planu wydatków na realizację programu.
3. Podmioty realizujące zadania Programu są zobowiązane do każdorazowego zamieszczania informacji o źródle dofinansowania lub finansowania zadania.

8. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Realizacja Programu podlega kontroli przez Wójta Gminy.
2. Program realizowany jest w ścisłej współpracy i współdziałaniu z organami administracji rządowej oraz organizacjami pozarządowymi zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemami alkoholowymi i innymi uzależnieniami.
3. Program jest elementem strategii rozwiązywania problemów społecznych.
4. Plan wydatków Programu na poszczególne lata objęte programem określa budżet gminy na dany rok.
5. Działalność Komisji jest finansowana ze środków wymienionych w ust. 4.
6. Program obowiązuje od 1 stycznia 2022

